

9.10.2013

B7-0444/2013 }
B7-0445/2013 }
B7-0448/2013 }
B7-0455/2013 }
B7-0456/2013 }
B7-0457/2013 } RC1

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 122 ods. 5 a článkom 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza návrhy skupín:

ECR (B7-0444/2013)
Verts/ALE (B7-0445/2013)
S&D (B7-0448/2013)
PPE (B7-0455/2013)
GUE/NGL (B7-0456/2013)
ALDE (B7-0457/2013)

o zrážkach v Sudáne a následnej cenzúre médií
(2013/2873(RSP))

**Mariya Gabriel, Gay Mitchell, Cristian Dan Preda, Bernd Posselt,
Tunne Kelam, Eduard Kukan, Roberta Angelilli, Laima Liucija Andrikienė,
Jarosław Leszek Wałęsa, Andrzej Grzyb, Lena Kolarska-Bobińska,
Petri Sarvamaa, Monica Luisa Macovei, Eija-Riitta Korhola,
Philippe Boulland, Jean Roatta, Sergio Paolo Francesco Silvestris,
Giovanni La Via, Sari Essayah, Zuzana Roithová, Krzysztof Lisek,
Anne Delvaux, Michèle Striffler, Tadeusz Zwiefka, Martin Kastler,
Bogusław Sonik**

v mene poslaneckého klubu PPE

RC\1005966SK.doc

PE519.291v01-00 }
PE519.292v01-00 }
PE519.295v01-00 }
PE519.302v01-00 }
PE519.303v01-00 }
PE519.304v01-00 } RC1

**Véronique De Keyser, Ana Gomes, Richard Howitt, Joanna Senyszyn,
Liisa Jaakonsaari, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mitro Repo,
Marc Tarabella, Pino Arlacchi, Antigoni Papadopoulou, María Muñiz De
Urquiza**

v mene skupiny S&D

**Marietje Schaake, Alexander Graf Lambsdorff, Louis Michel,
Kristiina Ojuland, Johannes Cornelis van Baalen, Robert Rochefort,
Graham Watson, Angelika Werthmann, Izaskun Bilbao Barandica,
Marielle de Sarnez, Ramon Tremosa i Balcells**

v mene skupiny ALDE

**Judith Sargentini, Nicole Kiil-Nielsen, Barbara Lochbihler, Raül Romeva i
Rueda**

v mene skupiny Verts/ALE

Charles Tannock, Adam Bielan

v mene skupiny ECR

Marie-Christine Vergiat

v mene skupiny GUE/NGLJaroslav Paška

RC\1005966SK.doc

PE519.291v01-00 }
PE519.292v01-00 }
PE519.295v01-00 }
PE519.302v01-00 }
PE519.303v01-00 }
PE519.304v01-00 } RC1

SK

Uznesenie Európskeho parlamentu o zrážkach v Sudáne a následnej cenzúre médií (2013/2873(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sudáne a Južnom Sudáne,
- so zreteľom na vyhlásenie z 30. septembra 2013 hovorcovi podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o násilí počas súčasných protestov v Sudáne,
- so zreteľom na vyhlásenie z 27. septembra 2013 hovorcovi Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, ktorý žiadal o zdržanlivosť vzhľadom na rastúci počet obetí protestov proti cenám palív,
- so zreteľom na správu nezávislého experta Rady OSN pre ľudské práva o situácii ľudských práv v Sudáne z 18. septembra 2013,
- so zreteľom na vyhlásenie zo 6. septembra 2013 hovorcovi podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o samíte prezidentov Sudánu a Južného Sudánu, ktorý sa konal v Chartúme v Sudáne,
- so zreteľom na dohodnutý výsledok trojstranného koordinačného mechanizmu medzi vládou Sudánu, Africkou úniou a OSN o UNAMID, ktorý sa konal 28. septembra 2013,
- so zreteľom na plán pre Sudán a Južný Sudán stanovený v komuniké zo zasadnutia Bezpečnostnej a mierovej rady Africkej únie z 24. apríla 2012, ktorý EÚ plne podporuje,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
- so zreteľom na základné zásady OSN pre použitie sily a strelných zbraní príslušníkmi orgánov presadzovania práva,
- so zreteľom na johannesburské zásady o národnej bezpečnosti, slobode prejavu a prístupu k informáciám, dokument OSN E/CN.4/1996/39 (1996),
- so zreteľom na sudánsku komplexnú mierovú dohodu (CPA) z roku 2005,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov,
- so zreteľom na Dohodu o partnerstve 2000/483/ES medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanú v Cotonou (Benin) 23. júna 2000 a revidovanú v rokoch 2005 a 2010,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2012 o stratégii digitálnej slobody v zahraničnej politike EÚ¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2013 o slobode tlače a médií vo svete²,
 - so zreteľom na článok 122 ods. 5 a článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Sudán zažíva stále intenzívnejšie vlny ľudových protestov a politická situácia v krajine je krehká;
 - B. keďže 23. septembra 2013 vypukli v celom Sudáne demonštrácie a protesty po tom, ako prezident Omar al-Bašír oznámil zníženie dotácií na palivá v rámci úsilia o reformu hospodárstva, čo malo za následok výrazné zvýšenie cien benzínu a plynu o 75 %;
 - C. keďže tisíce demonštrantov vyšli protestovať do ulíc miest po celej krajine, vrátane Wad Madání, Chartúmu, Omdurmanu, Port Sudánu, Atbary, Gedarifu, Nyali, Kosti a Sinnáru, keď úsporné opatrenia zavedené vládou spolu s de facto zdvojnásobením cien pohonných hmôt najviac zasiahli chudobných;
 - D. keďže hospodárska situácia v Sudáne je naďalej veľmi ťažká a vyznačuje sa rastúcou infláciou, oslabením meny a obrovským nedostatkom dolárov na zaplatenie dovozu, odkedy Južný Sudán pred dvoma rokmi získal nezávislosť a vzal so sebou približne 75 % produkcie ropy bývalej zjednotenej krajiny;
 - E. keďže absencia dohody na prechodnom hospodárskom usporiadaní medzi Sudánom a Južným Sudánom vrátane otázky využívania ropy je zneužívaná na hrozby oboch strán, čo významne prispieva k súčasnej kríze; keďže k ďalším nevyriešeným problémom patrí nedôvera medzi týmito dvoma susednými krajinami, pokiaľ ide o rozdelenie národného dlhu, ako aj otázka, koľko by vnútrozemský Južný Sudán mal platiť za prepravu svojej ropy cez územie Sudánu;
 - F. keďže podľa správ najmenej 800 aktivistov vrátane členov opozičných strán a novinárov bolo zatknutých počas prebiehajúcich demonštrácií, na ktorých bolo údajne až 100 ľudí zabitých bezpečnostnými silami, toto číslo viedlo Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) vyzvať orgány presadzovania práva k „maximálnej zdržanlivosti“; keďže podľa informácií tvoria väčšinu obetí ľudia vo veku 15 až 25 rokov, no medzi obeťami streľby bezpečnostných síl sú aj deti vo veku 10 až 12 rokov;
 - G. keďže ministerstvo školstva oznámilo, že školy zostanú zatvorené do 20. októbra 2013;
 - H. keďže násilné potlačenie protestov zo strany sudánskej vlády zahŕňa použitie ostrej munície voči pokojným protestujúcim a hromadné zatýkania; keďže mnoho aktivistov, členov opozičných strán a lídrov občianskej spoločnosti vrátane učiteľov a študentov bolo

¹ Prijaté texty, P7_TA(2012)0470.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0274.

zatknutých doma alebo sú zadržívaní v izolácii, a ich domovy prehľadali agenti Národných informačných bezpečnostných služieb (National Intelligence Security Services – NISS); keďže prišlo k hromadným súdnym procesom napríklad po zatknutí Madždího Salíma, známeho obhajcu ľudských práv, a keďže od konca septembra nastal nedostatok informácií v dôsledku výraznej cenzúry tlačových médií a vypnutia internetu;

- I. keďže Sudán je považovaný za jednu z najhorších krajín na svete, pokiaľ ide o slobodu informácií; keďže 25. septembra 2013 NISS túto situáciu ešte zhoršila, keď novinárom z najdôležitejších novín zakázala uverejňovať akékoľvek informácie o protestoch, ktoré nepochádzajú z vládnych zdrojov;
- J. keďže došlo k mnohým prípadom porušenia slobody tlače, ako napríklad k odpojeniu internetu, zabaveniu novín, zastrašovaniu novinárov a cenzúre spravodajských internetových stránok; keďže kancelárie spravodajských televízií al-Arabíja a Sky News Arabic boli zatvorené; keďže dennikom ako al-Sudáni, al-Meghar, al Garída, Almašhád Alán, al-Siyasi a provládne al-Intibaha bolo zakázané vyjsť 19. septembra 2013, a vydania troch novín vrátane al-Intibaha boli zhabané ihneď po vytlačení;
- K. keďže necenzurovaný prístup k otvorenému internetu, mobilným telefónom a IKT majú pozitívny vplyv na ľudské práva a základné slobody, pretože rozširujú slobodu prejavu, prístup k informáciám a slobodu zhromažďovania na celom svete; keďže digitálne zhromažďovanie a šírenie dôkazov porušovania ľudských práv môže prispieť k celosvetovému boju proti beztriestnosti;
- L. keďže prístup k internetu je základným právom rovnocenným s inými základnými ľudskými právami, ktoré uznáva Rada OSN pre ľudské práva (UNHRC), a mal by sa príslušným spôsobom obhajovať a brániť;
- M. keďže regulačný orgán štátu zriadil špeciálnu jednotku na monitorovanie a implementovanie filtrovania, a sudánske orgány otvorene uznávajú, že filtrujú obsah, ktorý prekračuje verejnú morálku a etiku, alebo ohrozuje poriadok;
- N. keďže medzinárodné spoločnosti a spoločnosti so sídlom v EÚ vyvážajú a prevádzkujú systémy a technológie na hromadné sledovanie;
- O. keďže 25. septembra 2013 orgány odpojili internet v celej krajine na viac ako 24 hodín v akcii, ktorej rozsah sa opakoval prvýkrát od povstania v Egypte v roku 2011; keďže internet bol výrazne spomalený v júni 2012 počas série protestov;
- P. keďže správa Freedom House o slobode internetu z roku 2013, uverejnená 3. októbra 2013, hodnotí Sudán ako „neslobodný“ a udeľuje mu 63. miesto zo 100 krajín; keďže Sudán je hodnotený na 170. mieste zo 179 krajín na indexe slobody tlače Reportérov bez hraníc; keďže Reportéri bez hraníc odsúdili opatrenia, ktoré prijala vláda;
- Q. keďže väčšina aktivistov využíva internet na vzájomnú komunikáciu, prenos informácií von z krajiny a vyjadrenie svojich názorov a obáv; keďže občania uvádzajú, že počas výpadku bolo prerušené dokonca aj posielanie SMS správ;

- R. keďže počas všeobecných volieb, ktoré sa konali v apríli 2010 – prvých pluralitných volieb v Sudáne od roku 1986 – bol Omar al-Bašír opäť zvolený za prezidenta Sudánu; keďže volebná pozorovacia misia EÚ, ktorá našla mnohé nezrovnalosti a nedostatky vo volebnom procese, uviedla, že voľby nespĺňali medzinárodné normy;
- S. keďže Medzinárodný trestný súd (ICC) vydal na prezidenta al-Bašíra dva zatykače v roku 2009 a 2010, pričom ho obviňuje zo zodpovednosti za vojnové zločiny, zločiny proti ľudskosti a akty genocídy, a keďže Sudán síce nie je štátnou zmluvnou stranou Rímskeho štatútu, no rezolúcia BR OSN 1593 (2005) požaduje spoluprácu s ICC a Sudán preto musí vyhovieť zatykaču ICC;
- T. keďže podľa odhadov OSN je 50 % obyvateľov Sudánu (spolu 34 miliónov) mladších ako 15 rokov a okolo 46 % obyvateľov žije pod hranicou chudoby;
- U. keďže konflikt v prechodných oblastiach Sudánu zasiahol 900 000 ľudí vrátane vyše 220 000, ktorí utiekli do Etiópie a Južného Sudánu, a keďže od začiatku roku 2013 bolo vysídlených ďalších približne 300 000 ľudí v dôsledku bojov medzi kmeňmi v Dárfúre;
- V. keďže v rokoch 2012 – 2013 vyčlenila EÚ vyše 76 miliónov EUR na humanitárnu pomoc Sudánu (údaj z 20. augusta 2013); keďže Sudán neratifikoval revidovanú Dohodu z Cotonou z roku 2005 a preto nemôže prijímať finančnú podporu z 10. Európskeho rozvojového fondu;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zhoršujúcou sa politickou, hospodárskou a sociálnou situáciou v Sudáne poznačenou násilím a stratami na životoch počas protestov, ktoré krajinu v poslednom období zasiahli;
 2. odsudzuje zabíjanie, násilie proti demonštrantom, cenzúru médií, zastrašovanie politikov a napádanie a svojvoľné zatýkanie aktivistov v oblasti ľudských práv a politiky, ako aj novinárov;
 3. vyzýva sudánsku vládu, aby ukončila zastrašovanie a okamžite prepustila všetkých pokojných demonštrantov, politických aktivistov, členov opozície, ochrancov ľudských práv, zamestnancov médií, blogerov a novinárov zadržaných pri vykonávaní ich práva na slobodu prejavu a zhromažďovania; zdôrazňuje, že všetkým zadržovaným musí byť umožnený spravodlivý proces na základe vierohodného vyšetrovania, právo na obhajcu a dodržanie zásady prezumpcie nevinoty a že vláda musí zadržovaným umožniť prístup k ich rodinám a zdravotnej starostlivosti;
 4. vyjadruje poľutovanie nad použitím ostrej munície proti demonštrantom, čo viedlo k nezákonnému zabitiu osôb, nad neprimeraným použitím sily a údajným úmyselným zabíjaním demonštrantov bezpečnostnými silami; nalieha na sudánsku vládu, aby okamžite zastavila tieto zásahy a aby ukončila beztrestnosť členov NISS; vyzýva ju, aby zrušila neúnosný zákon o národnej bezpečnosti z roku 2010;
 5. vyzýva sudánske bezpečnostné sily, aby dodržiavali základné zásady OSN pre použitie sily a strelných zbraní zo strany príslušníkov orgánov presadzovania práva, ktorými sa stanovujú

RC\1005966SK.doc

PE519.291v01-00 }
 PE519.292v01-00 }
 PE519.295v01-00 }
 PE519.302v01-00 }
 PE519.303v01-00 }
 PE519.304v01-00 } RC1

podmienky, za ktorých sa môže zákonne použiť sila bez porušenia ľudských práv, vrátane práva na život;

6. vyzýva sudánske orgány, aby obnovili a dodržiavali ľudské práva a základné slobody podľa medzinárodného práva vrátane slobody prejavu na internete aj mimo neho, slobody zhromažďovania, slobody náboženského vyznania, práv žien a rodovej rovnosti, a aby bezodkladne ukončili všetky obmedzenia prístupu k informačným a komunikačným technológiám;
7. nalieha na sudánsku vládu, aby zastavila všetky formy potlačania tých, ktorí využívajú svoje právo na slobodu prejavu na internete aj mimo neho, a aby chránila novinárov zdôrazňuje úlohu, ktorú zohrávajú médiá v poskytovaní informácií občanom a platformy na vyslovenie ich legitímnych obáv, a preto dôrazne odsudzuje výpadok z 22. septembra 2013 a zastrešovacíu akciu vedenú NISS;
8. nalieha na sudánsku vládu, aby obyvateľstvu umožnila slobodný a nepretržitý prístup k internetu; zdôrazňuje, že prístup k internetu je základným právom uznaným Radou OSN pre ľudské práva, ktoré by sa malo dodržiavať a brániť ako všetky ostatné ľudské práva;
9. vyzýva sudánsku vládu, aby pokračovala v plnení potrebných politických reforiem s cieľom poskytnúť riešenia, pokiaľ ide o chronicky zlé hospodárenie krajiny, chudobu, zvyšujúcu sa úroveň korupcie a zhoršenú bezpečnosť na západe a juhu krajiny, a odporúča, aby sudánske orgány a všetci regionálni a medzinárodní partneri vykonávali programy pre mladých ľudí s cieľom podporiť vzdelávanie, odbornú prípravu a zamestnanosť;
10. vyzýva sudánske orgány, aby začali skutočný proces komplexného celoštátneho dialógu s opozíciou, najmä v Dárfúre; dôrazne nalieha na vlády Sudánu a Južného Sudánu, aby dosiahli dohodu o nevyriešených prechodných hospodárskych vzťahoch medzi oboma krajinami vrátane využívania ropy, ktorá je jedným z dôvodov súčasných nepokojov;
11. pripomína závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z júna 2008, v ktorých sa zaoberala neochotou sudánskej vlády spolupracovať s medzinárodným trestným súdom (ICC) a upozornila na to, že sudánska vláda má povinnosť a kapacitu na spoluprácu a že by mala rešpektovať každý zatykač vydaný ICC; nalieha na Omara al-Bašíra, aby dodržiaval medzinárodné právo a aby predstúpil pred ICC za vojnové zločiny, zločiny proti ľudskosti a genocídu;
12. vyzýva sudánsku vládu, aby prehodnotila zákon o národnej bezpečnosti, ktorý umožňuje zadržiavanie podozrivých až na dobu štyri a pol mesiaca bez akejkoľvek formy súdneho preskúmania, a vyzýva ju tiež, aby zreformovala svoj právny systém v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv;
13. vyzýva sudánsku vládu, aby zrušila trest smrti, ktorý je stále v platnosti, a aby zmenila tresty smrti na vhodné alternatívne tresty;
14. vyzýva orgány, aby začali komplexné a nezávislé vyšetrovanie všetkých údajných zabití, pričom víta ich rozhodnutie o vytvorení vyšetrovacej komisie s cieľom postaviť pred

spravodlivosť tých, ktorí sú za zabíjanie zodpovední;

15. vyzýva Africkú úniu, aby v úzkej spolupráci v rámci osobitných postupov Rady OSN pre ľudské práva vyslala naliehavo potrebnú vyšetrovaciu komisiu na vyšetrenie informácií o neúmernom a zámernom používaní smrtiacich síl sudánskymi orgánmi a okolností vedúcich k úmrtiu demonštrantov vrátane ochrancov ľudských práv;
16. vyzýva Komisiu, aby čo najrýchlejšie právne obmedzila vývoz technológií hromadného sledovania z EÚ do krajín, kde sa pravdepodobne použijú na porušenie digitálnych slobôd a iných ľudských práv;
17. vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím ukončiť mandát osobitného zástupcu EÚ v Sudáne/Južnom Sudáne, ktoré prijala vysoká predstaviteľka EÚ, vzhľadom na vážne politické nepokoje v Sudáne a ozbrojené konflikty, počas ktorých sudánske sily a ozbrojené skupiny podporované vládou pokračujú v beztrestnom páchaní vojnových zločinov; domnieva sa, že bez vymenovaného osobitného zástupcu EÚ pre Sudán/Južný Sudán bude EÚ stáť na okraji medzinárodných rokovaní a úsilia, najmä so zreteľom na skutočnosť, že USA, Rusko aj Čína majú v Sudáne osobitných vyslancov; vyzýva preto vysokú predstaviteľku, aby toto rozhodnutie prehodnotila a predĺžila mandát osobitného zástupcu pre Sudán/Južný Sudán;
18. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vláde Sudánu, Africkej únii, generálnemu tajomníkovi OSN, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ a Panafrickému parlamentu.